

Il museums grischuns enserran gronds stgazis

L'Associaziun «Museums grischuns» festivescha il giubileum da 30 onns

■ (mc) L'Associaziun tetgala dals museums grischuns «Museums Grischuns» che cumpiglia 76 museums ed exposiziuns po festivar quest onn ses 30avel anniversari. L'onn giubilar vegn introducì sonda proxima cun ina festa ad Andeer. En il decurs da l'onn han lieu differents arranschaments.

Da Museums Grischuns fan part 76 museums ed exposiziuns. La purschida è multifara: Ella tanscha dal Museum Kirchner a Tavau sco attracziun internaziunala a la collecziun da cristals traglichants en il museum local a Sedrun sur loschas chasas signurilas cun collecziuns preziusas davart la cultura d'abitar fina ad exposiziuns tematicas originalas. Il spectrum è vast ed i dat blier da discuvrir, ha ditg la presidenta da Museums Grischuns *Marianne Fischbacher* ier a la conferenza da pressa a Cuira. Ed ella ha punctuà: «Il museum na vegn betg pli associà cun 'pulvra' e 'lungurella', quai demussa il grond dumber da visitaders.» Tenor ina rtschertga fatga 2009 han ins numnadain erui che las visitas en creschidas per 30 pertschient entaifer ils ultims tschintg onns en ils museums grischuns.

Il museums sin via al success

Per famiglias e giasts da vacanzas sajan ils museums anc adina in'alternativa bainvegnida en cas da malaure, ha manegia sibilinica main *Marianne Fischbacher*. En il medem mument ha ella dentant era punctuà che la percepciun dals museums na possa dentant gia daditg betg pli vegnir reducida a quest aspect. Che la percepciun dals museums saja sa midada positivamain saja tranter auter era d'attribuir a la lavur da Museums Grischuns, ha punctuà *Jürg Simonett* en ses sguard istoric. Dapi 30 onns promovia l'uniun tetgala il perfecziunament ed il barat d'experientscha intern e vi-

Il responsabels da Museums Grischuns infurmeschan: da san. **Marianne Fischbacher**, **Jürg Simonett** e **Laetitia Christoffel**.

FOTO N. SIMMEN

cendaivel, Sin nivel regional e chantunal saja la collavuraziun cun il turissem, cun las scolas e cun la politica vegnida

rinforzada. Il responsabels per ils museums – e quai saja ina gronda part che s'engaschia cun passiu e gratuitamain

sco voluntaris – haja chapì che la societad e l'economia spetgian programs da museum. Grazia a lur lavur culturala èn sa svilupadas ils ultims onns novas purschidas autenticas che chattan buna accoglientscha.

Francar quai ch'ins ha cuntanschi

Tenor *Marianne Fischbacher* vul MGR promover en l'avegnir ina lavur ed ina concepziun professiunala dal museums. Quai saja dentant pussaivel mo sche la finanziaziun da la prestaziun da basa che ils museums realiseschian en ils secturs da la protecziun dals bains culturals e da l'elavuraziun scientifica da las collecziuns saja garantida, punctuescha *Marianne Fischbacher*. In impurtant pass en la dretga direcziun saja stà la nova Lescha chantunala davart la protecziun da la natira e da la patria. Anc pli impurtanta vegnia ad esser la concepziun da la nova politica da museum che la regenza haja miss en vista per l'onn proxim.

La festa da giubileum

L'onn giubilar vegn introducì sonda proxima ad Andeer cun ina festa da giubileum en preschientscha dals respunsabels per ils museums grischuns e da plirs giasts ord politica e societad. A l'act festiv vegn la presidenta *Marianne Fischbacher* a dar in sguard sin la istorgia e sin las activitads vegnentas da l'uniun. Cusseglia governativ *Martin Jäger* vegn a purtar ils salids da la regenza grischuna. Per il rom musical procura il Trio Robin Mark.

Durant l'apero ed il gentar vegn il cabarettist *Christian Brosi* a sa preschentar al publicum cun ses intermezcos culturals. I suondan pliras adressas gratulatoricas e plets occasionalis. Moderada vegn la scuntrada da *Christian Joos*.

Tandems da museum

A l'ocasiun da la festa da giubileum vegn ins er a trair la sort per ils tandems da museum che vegnan a far visitas vicendaivlas en il decurs da l'onn giubilar per uschia promover la collegialitad ed il stgomi da mainis ed experienzas cun museums sur ils cunfins regionalis. Tranter ils 10 museums che sa participeschan chattain nus: Casa Console Poschiavo, Chesa Planta Samedan, Engadiner Museum San Murezzan, Heimatmuseum Tavau, Museum da la claustra Müstair, Museum alpin Puntraschigna, Museum d'Engiadina Bassa Scuol, Museum regional Surselva Glion, Museum local Schmiten e Tgea da Schons Ziran.

Il Museum bancar

En il rom dal Pass da museums mussan 23 instituziuns grischunas en ina exposiziun ambulanta ils pli scurils e spezialis objects da lur collecziun e quai ordaifer ils mirs dal museum. L'exposiziun ambulanta «DasBankMuseum» creada da la mainaproject *Silvia Conzett* che è gestiunara da la Fundaziun Capauliana a Cuira mussa davent dal zercladur fin l'october en differentas filialas da la Banca Raiffeisen vitrinas spezialas cun exponats interessants. Il bauns da seser per quest intent èn vegnids creads dal lavuratori da *Ramon Zangger* da Samedan.

Plinavant fan 26 museums dal Grischun part dal Pass da museums svizzer da la Banca Raiffeisen che cumpiglia tut en tut 77 museums.

Il Pass da museums è in abunament general per l'entrada en quests museums.